SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 48. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 12, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 12-го БЕРЕЗНЯ 1988 Ч. 48. РІК XCV.

Й. ТЕРЕЛЯ ПРИБУВ ДО НЮ ЙОРКУ

Й. Терелю (посередині) вітає група українців на летовищі в Ню Йорку. Третій зліва — о. П. Пащак, ЧСВВ, парох церкви св. Юра.

(Фото: Р.С. Голіят)

Ню Йорк. (Роман С. Голіят). — Сюди у вівторок, 8-го березня ц.р., на запрошення о. Патрикія Пащака, ЧСВВ, прибув з Торонто правозахисник Української Католицької Церкви в Україні, довголітній в'язень совєтських концтаборів Йосиф Тереля. На летовищі ЛяҐвардія привітали його: о. П. Пащак, генеральний вікарій, ігумен і парох церкви св. Юра в Ню Йорку, о. Севастіян Саболь, ЧСВВ, який прибув з Дітройту й дає місійні реколекції в церкві св. Юра, ряд земляків Терелі й мирян.

При спільній вечері, участь у якій взяли отці церкви св. Юра, д-р Василь Вереш, голова світового проводу Карпатських Січовиків, Раїса Руденко, землячка й товаришка Терелі, присутні почули від недавно прибулих з України про тамошню дійсність. Будучи у Вашінгтоні, Тереля перед Комісією прав людини у Конґресі ЗСА підтвердив попереднє рішення християн з України та Білорусії і Прибалтики. Він пригадав, що Конгрес ЗСА має у своєму розпорядженні чотири томи із 62,000 прізвищ християн, що бажають виїхати з СССР, з причини релігійного і національного переслідування. Бесідник говорив, що підпільна Українська Католицька Церква має десятки єпископів, визнаних Апостольською Столицею. Наша Церква в Україні співпрацює з протестантами й магометанами в підпіллі. Для спільного пляну дій, представники цих віровизнань сходяться підпільно й узгіднюють свої акції.

Багато писалося у пресі про чудотворне з'явлення у Грушеві, недалеко Дрогобича, Західня Україна. У Грушеві був Тереля і бачив з'явлення і чув голос, який віщував світлу майбутність українському народові. Він каже, що тисячі народу з усіх просторів СССР відвідували церковцю в Грушеві, а ті, що були атеїстами, стали віруючими християнами. КҐБ не було спроможне здержати тисячні маси народу, що відвідували Грушів.

Після вечері, всі перейшли до церкви св. Юра, щоб

(Закінчення на стор. 4)

Відзначено 70-ліття української революції

Торонто (ОУПС-УІБ). — Тут у приміщенні Інституту св. Володимира відбулося в суботу 27-го лютого ц.р., відзначення 70-их роковин української національної революції. Свято відбулося заходами Об'єднання Прихильників ДЦ УНР, Відділ Торонто, та радіопрограми „Пісня України" П. Наумчука.

Зібрання відкрив, вітаючи присутніх, голова канадського ОПДЦ УНР Арсен Степанюк і передав ведення програми голові Світового ОПДЦ УНР Володимирові Маркові. Після вшанування пам'яті недавно спочилої діячки ОПДЦ УНР д-р Зої Плітас виступили з рецитацією поеми Василя Симоненка про 1917 рік та Богдана Ігоря Антонича „Рік вісімдацятий" голова УІБ Тетяна Носко-Оборонів. Покликаний до слова проф. д-р Ярослав Рудницький, голова Уряду УНР, торкнувся в своїй доповіді „білих плям" української діяспори у відношенні до років української національної революції, а теж і до праці легітимного Уряду УНР, що від 1920 року діє в екзилі як речник всеукраїнської національної держави й живий символ Акту 22-го січня.

До „білих плям" української діяспори належить незрозуміле промовчування дати 1-го лютого, коли центральні держави визнали „де юре" Українську Народну Республіку й щойно тоді заключили з нею мировий договір у Берестї як з рівним суверенним партнером, а не федерованим державним твором. Тут доповідач подав аналізу федеративних систем згідно з найновішими дослідами цієї справи (проф. Р.А. Канна, Т. Кіса, І. Лисяка Рудницького й інших) і коли йде про українську політичну дійсність, остаточне „погребеніє" ідеї федералізму переміною федерального „союзництва" в СССР формами неоколоніялізму, який тепер існує під плащиком „федерації" в новітній тюрмі народів.

Проф. Рудницький звернув увагу присутніх на ще одну „білу пляму" української діяспори, а саме іґнорування одної з епохальних праць про сучасну світову ситуацію, включно з відносинами в СССР, українського вченого д-ра Богдана Гаврилишина з Женеви п.н. „Путівник до майбуття", що появилася в різних мо-

(Закінчення на стор. 4)

СЕНАТ ПРИЙНЯВ РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Вашінгтон. — У п'ятницю, 4-го березня ц.р., Сенат ЗСА одноголосно схвалив резолюцію ч. 235, засуджуючи СССР за релігійне переслідування в Україні в обличчі Тисячоліття Християнства України.

Головним спонзором цієї резолюції в Сенаті був сенатор Денніс ДеКонсіні з Арізони, який заявив, що „коли Уряд СССР справді хоче відзначувати 1000-ліття Християнства, то в першу чергу хай злеґалізує Українську Католицьку і Українську Православну Церкви і перестане переслідвати вірних усіх церков".

Пропозиція резолюції в цій справі, яку поставив сен. ДеКонсіні у грудні минулого року відмовляє офіційні американські чинники від участи в плянованих СССР відзначуваннях 1000-ліття так довго, як там все ще будуть переслідування і арешти за релігійні переконання і як довго українські Церкви не мають повних прав.

Ця сама резолюція закликає президента Роналда Регена і американську делеґацію до Об'єднаних Націй „дальше говорити проти порушування релігійної свободи в СССР, а зокрема в Україні".

Надія Комарницька-МекКоннелл, що є зв'язковою між урядовими чинниками і Крайовим Комітетом Тисячоліття Християнства в Україні, уважає, що резолюція прийнята Сенатом підкреслює першенство України до Тисячоліття Християнства.

Подібна резолюція була представлена в Палаті Репрезентантів як резолюція ч. 429 і її запропонував конґресмен Вілліям Ліпінскі з Іллиной, а підтримало її 125 конґресменів. Якщо вона буде схвалена в Палаті Репрезентантів, тоді її пішлють до підпису до Президента.

МОСКВА ДАЛІ ДОСТАВЛЯТИМЕ ЗБРОЮ ДО АФҐАНІСТАНУ

Женева, Швайцарія. — У зв'язку з тим, що Адміністрація президента Роналда Регена домагалася від Совєтського Союзу припинення достави зброї для кабульського режиму, Ніколай Козирєв, дорадник міністерства закордонних справ заявив у Женеві, що СССР буде продовжувати доставляти зброю й інший військовий виряд, згідно з підписаним договором про виведення совєтських військових частин. Крім того совєтський представник обвинуватив З'єднані Стейти Америки і Пакістан, що вони сповільняють процес замирення в Афґаністані і не дають можливости Москві вивести своїх 15,000 вояків та передати владу тимчасовому урядові.

Подібне обвинувачення два дні раніше висунув міністер закордонних справ насадженого Москвою афганського уряду Абдуль Вакім, обурюючись заявою Уряду президента Роналда Регена, що ЗСА не перестануть висилати зброю для повстанців поки Москва не дасть наглядного доказу, що її дійсно залежить на замиренні в тій країні і не зупинить усі достави зброї для комуністичного уряду Наджібулли, бо в противному випадку шкода всяких так званих мирових заходів. На думку Адміністрації ЗСА антикомуністичні повстанці муджагидини ніколи не погодяться на існування його (Наджібулли) уряду, а тимбільше армії.

У Вашінґтоні представники Державного департаменту і Білого Дому покищо відмовились коментувати заяву Козирєва, але один з речників Департаменту підкреслив, що його заяву студіюють відповідні речники, бо це перший раз, що представник совєтського естаблішменту висловився відкрито і то за кордоном за втриманням уряду Наджібулли і афганської армії. Н. Козирєв крім того заявив під час зустрічі з кореспондентами, що обидві сторони, Афґаністан і Пакістан, які ведуть у Женеві переговори за посередництвом Організації Об'єднаних Націй, не можуть підписати договору про замирення, бо Пакістан вимагає створення тимчасового уряду ще перед підписанням домовлености, до якого входили б також представники кількох фракцій афганського повстанського руху. Козирєв додав, що вимога ЗСА, щоб СССР припинив доставу зброї і військового виряду для кабульського уряду є виразним вмішуванням у внутрішні справи Совєтського Союзу.

Політичні спостерігачі кажуть, що у світлі цих заяв Вашінґтону і Москви, війна в Афґаністані правдоподібно триватиме далі, може з меншою участю совєтського війська, але із збільшеною доставою зброї для місцевого комуністичного режиму, підсиленого, що не є виключеним, совєтськими вояками, головно з азійської частини СССР.

Ютика підготовляється до відзначення Тисячоліття

Ютика, Н.Й. (Я. Томич). — Підготовка до гідного відзначення ювілею Тисячоліття Хрищення України почалася тут вже весною минулого року. З ініціятиви Відділу УККА 4-го квітня 1987 року відбулися збори запрошених священиків, представників церковних громад і місцевих організацій. У висліді народ створено Ювілейний Комітет під проводом проф. Богдана Рабія.

На дальших сходинах намічувано пляни праці, дискутовано різні аспекти святкувань і відповідно до того оформлено поодинокі комісії: пресову, імпрезову і фінансову. З деякими пізнішими змінами Ювілейний Комітет остаточно оформився в такому складі: почесні члени — о. крилошанин Богдан Смик і інж. П. Громів; Діловий комітет: голова — проф. Б. Рабій, секретарка — Я. Томич, касир — Я. Яцковський, члени: — В. Рузванюк і О. Герець; Імпрезова комісія: проф. Г. Гнат, М. Кучера, М. Смолій, В. Рабарський; Фінансова комісія: П. Коник, А. Семеняк, З. Борнарчук, П. Герець.

У висліді наполегливої праці членів комітету підготовано пляни святкування Тисячоліття, зібрано фонди, закуплено інформаційні матеріяли і визначено реченці поодиноких імпрез.

В День солідарности 29-го травня відбудуться Богослуження в церквах св. Володимира Великого і Чесного Хреста, а також екуменічний Молебень.

Центральною точкою буде величавий концерт-бенкет 25-го червня з участю американських політичних діячів і видатних осіб з інтелектуальних кіл. Крім місцевих сил у концерті візьмуть участь: співак Степан Шкафаровський з Ню Йорку і ансамбль „Верховина" з Торонто. Головним промовцем буде д-р Юрій Солтис.

На початок жовтня плянується збірна участь у вашінгтонських святкуваннях.

Інформаційну акцію в місцевій англомовній пресі започаткував проф. Б. Рабій статтями про історичний акт Хрищення України в 988 році та його значення для дальшої історії київської держави і про ліквідацію Української Церкви в межах УССР.

Відповідні письма в справі проклямації ювілею Тисячоліття переслано до губернатора стейту Маріо Квомо і до мейора Ютики Ла Полла.

Ювілейний Комітет, у якому дружньо співпрацюють українці обох віроісповідань — православні і католики, виявляючи тим соборність і національну зрілість, є у постійному зв'язку з Крайовим Комітетом Тисячоліття.

„Сталінґраду" в Парижі не змінять

Париж (УІБ). — У відповіді на листа проф. Ярослава Рудницького до посадника Парижу Жака Ширака, щоб змінити назву „Сталінград" у столиці Франції на „більш пристойну", наприклад „Симон Петлюра", прийшла відмовна відповідь.

Міська рада Парижу, не зважаючи на зміну Сталінграду на Волгоград у СССР, вирішила притримуватися дальше цієї назви тому, що вона нагадує перемогу совєтських армій над військами Гітлера, до речі, союзника Сталіна в роках 1939-41.

Після „сталінських" топографічних змін у Канаді, Париж залишається єдиним на Заході звеличником найбільшого воєнного злочинця, яким був Йосиф Сталін, у своїх топонімії.

У Мейплвуді висвітлюватимуть фільми з України

Мейплвуд, Н. Дж. — Заходами Фундації Української Культури у вівторок, 15-го березня та у середу, 16-го березня, о год. 7:30 вечора, у Мейплвуд театрі у Вілледж центрі висвітлюватимуть фільми: у вівторок — „Вечір на Івана Купала" та „Криниця для спраглих". У середу можна буде побачити фільм п. з. „Солом'яні дзвони". Там будуть присутні гості з України Юрій Іллєнко, режисер цих фільмів, та письменник і поет Іван Драч.

У четвер, 17-го березня, о год. 7-ій вечора, в Ратгерському університеті, в Акерсон Голл у Нюарку, відбудеться літературний вечір присвячений творчості поета Івана Драча.

У СВІТІ

ГАЗЕТА „МОСКОВСЬКІЄ НОВОСТІ" надрукувала статтю, в якій різко критикує совєтські засоби масової інформації за те, як вони висвітлюють події в азербайджанському місті Сумгаїті. Хід лютневих подій висвітлювався неоперативно і необ'єктивно, визнає газета. Із-за браку офіційних інформацій швидко почали розповсюджуватися різні чутки. Дійшло до того, що, побоюючись пімсти зі сторони вірменів, багато азербайджанців, які проживають у Вірменії, стали покидати свої доми. Уряд на п'ять днів затримав публікацію даних про жертви кривавих зударів у Сумгаїті, заборонив журналістам в'їзд у Вірменію і Азербайджан і не дозволяв відповідати на телефонічні запитання, що там відбувається.

КОРЕСПОНДЕНТ ГАЗЕТИ „Ню Йорк Сіті Трибюн" Алберт Вікс повідомив, що у Головне розвідувальне управління (ГРУ) призначений новий начальник. На зміну 78-річному Петрові Івашутінові прийшов Ґріґорій Крівошеєв. Покликуючись на добре поінформовані джерела, А. Вікс пише, що Г. Крівошеєв був серед тих військових чинників, які підготовляли напад на Афганістан і вбивства афганських лідерів на першому етапі подій в кінці 1970-их на початку 1980 років. Десять років раніше він брав участь в розробленні операції проти „братньої" Чехо-Словаччини. Судячи з характеру діяльности Крівошеєва в Афганістані, пише далі Вікс, можна здогадуватися, що раніше він займав пост начальника десятого головного управління генерального штабу, яке займається озброєнням і навчанням „національно-визвольних" сил, а також спеціяльною підготовою партизанів і громадян країн Третього світу. Про Крівошеєва, як і про інших діячів ГРУ, відомо дуже мало. Повідомлення про справи цієї організації стали проникати на Захід порівняно недавно, переважно завдяки старшині ГРУ, який втік на Захід і написав три книги під псевдонімом В. Суворов.

НА ЗУСТРІЧІ З МІНІСТРОМ закордонних справ Китаю Ву Шечіяном державний секретар Джордж Шулц сказав, що ЗСА задоволені тим, що Китай припинив продавати Іранові ракети „Силкворм" і тому відкликали санкції, які обмежували американсько-китайську торгівлю. Торговельні санкції існували від осени минулого року, коли ЗСА почали добиватися ембарґо на військові достави зброї Іранові. Однак Китай, один з постійних членів Ради Безпеки ООН, де обговорювалася резолюція про ембарґо, — відмовився підтримати ЗСА. Це було викликано тим, що Китай продавав Іранові зброю на величезні суми. Недавно стало відомо, що комуністичний Китай зменшив продажу зброї Іранові, зокрема припинив забезпечувати режим аятолли Хомейні ракетами „Силкворм", які давали змогу Іранові обстрілювати з берега танкери і інші торговельні кораблі у Перській затоці.

ПРЕДСТАВНИКИ ГЕНЕРАЛА Мануеля Антоніо Норієґи заявили, що маневри американських військ, які відбуваються в районі Панамського каналу, „являють собою прелюдію до збройної інтервенції в Панаму". Міністер закордонних справ Панами Хорхе Абадія Аріяс заявив, що ЗСА не інформували Панаму про намір використати під час маневрів військові бази, що знаходяться в районі каналу, і що це порушує підписаний у 1977 році договір про Панамський канал. Згідно з цим договором, підписаним президентом Джиммі Картером, ЗСА передадуть канал Панамі в кінці цього століття. „Це пряма агресія! Ми хочемо, щоб світ знав про неї!" — викрикував на пресовій конференції панамський міністер. Він закликав уряди всіх країн світу підтримати кабінет генерала Норієґи. ЗСА не визнають його законним і далі вважають головою уряду Панами Еріка Артуро Дельвальє, скинутого в лютому.

В АМЕРИЦІ

ГОЛОВА ФЛЬОРИДСЬКОГО стейтового департаменту громадського правопорядку Роберт Демпсі заявив, що понад один мільйон тяжких злочинів було доконано минулого року в стейті. Це рекордове число приписують широкому розповсюдженні наркоманства. Р. Демпсі звернувся до губернатора Баба Мартінеза і до фльоридської законодавчої влади, щоб застановилися над збільшенням фондів для поборювання цього явища.

РЕЧНИКИ АРМІЇ ЗАЯВИЛИ, що на вишкільних маневрах на базі Форт Камбелл у Кентакі зударилися два військові гелікоптери і всі 17 військовиків згинули. Після зудару обидва гелікоптери типу ЮГ-60 „Блекгокс" впали з висоти 250 стіп і загорілися. Ці гелікоптери є найновішого виробу, вживані всіми галузями збройних сил ЗСА, але вже кількакратно було їх відкликано з ужитку через велике число випадків.

У ВАШІНҐТОНІ РЕЧНИК Верховного Суду Тоні Гавз повідомила, що суддя Верховного Суду Сандра О'Коннор несподівано захворіла та піддалась операції усунення апендициту в лікарні морської фльоти у Бетесда, Мд. Суддя О'Коннор почувається добре й в короткому часі залишить лікарню, сподіються, що в праці появиться вже в наступному тижні а на суддейському кріслі 21-го березня, коли Верховний Суд повернеться до праці після двотижневої перерви.

ГОСТРА ВІДПОВІДЬ НАСПІЛА до Вашінґтону від прем'єр-міністра Ізраїля Їцака Шаміра на листа 30 американських сенаторів, які скритикували поведінку уряду і війська Ізраїля у відношенні до палестинців. Листа надісалано на руки республіканського сенатора Руді Бошвіца з Міннесоти і сенатора Карла Левіна, демократа з Мишиґену.

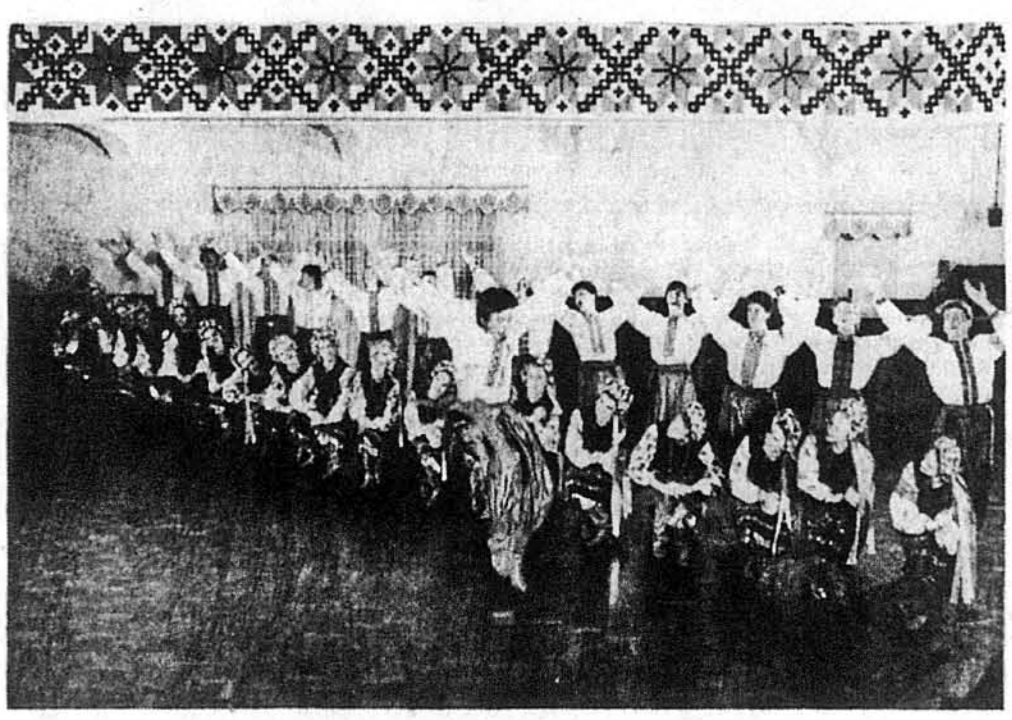
ФЕДЕРАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ летунства, затурбоване аваріями малих літаків, в останніх чотирьох місяцях, в яких загинуло 56 осіб, зарядило спеціяльну цілорічну перевірку повітряних ліній. Перевірятимуть цей швидко зростаючий засіб транспортації літаками із 30 і менше місцями та зоосередяться на 20 відсотках з усіх 173 фірм, які керують такими полетами.

ЧЕРЕЗ 40 ДОВГИХ РОКІВ Пітер Родіно репрезентує нюджерзький 10-ий дистрикт у Конґресі ЗСА, де здобув собі ім'я захисника громадських прав, ще з 1957 року. Одначе сьогодні, не зважаючи на всі його заслуги в Конґресі, П. Родіно є під сильною пресією, щоби відійти на пенсію та цим пособити виборові до Конґресу першого репрезентанта-неґра з Ню Джерзі. Демократичні провідники стейту Ню Джерзі, включно з мейором Нюарку, наполягають на тому, одначе сам П. Радіно заявив, що він не є ще остаточно рішений чи буде кандидувати знову, але вкожному разі подасть до відома своє рішення в час.

ГУБЕРНАТОР НЮЙОРКСЬКОГО стейту Маріо Квомо заповів, що він піде назустріч просьбі иллинойського сенатора Пола Саймона та здержиться від свойого одобрення будь-якого кандидата на президентську номінацію аж після иллинойських передвиборів, що відбудуться у вівторок, 15-го березня ц.р. Губернатор Квомо цим разом також відмовився відповісти кореспондентам коли і чи взагалі він дасть своє одобрення одному з кандидатів.

СПРОБА УРЯДУ ЗСА договоритися з Японією про допущення американських будівельників до спорудження японських проєктів закінчилася новою невдачею. Американська делеґація під проводом заступника секретаря Департаменту торгівлі Майкла Фарена не зуміла переконати японців на більш сприємливі умови й саме тому рішено перервати розмови.

„БАРВІНОК" КОНЦЕРТУЄ З УСПІХОМ

Фолкльорний ансамбль „Барвінок" з Бразилії.

Монтреаль (О.К. Винницький). — У п'ятницю, 4-го березня ц.р., українська громада Монтреалю мала нагоду гостити у себе українську групу „Барвінок" з Куритиби в Бразилії. Слід ствердити, що перший на Північно-американському континенті виступ „Барвінку" в цьому місці пройшов з незвичайним успіхом і залишив по собі теплі, незабутні враження.

Перед виступом членки з Організації Українок Канади гостили членів „Барвінку" у залі Українського Національного Об'єднання скромною перекускою, в часі якої Іван Стельмащук привітав гостей з далекої Куритиби і зложив на покриття витрат зв'язаних з приїздом до Канади ансамблю від УНО і від УНСпілки по 500 дол.

Концерт „Барвінку", спонзорований Комітетом Українців Канади і УНСоюзом, викликав велике зацікавлення української громади Монтреалю, доказом чого була участь біля 1,200 осіб на виступі. Заля Розмонт школи була заповнена по береги публікою. Учасники з великим зацікавленням слідкували за виступом, часто перебивали концерт спонтанними оплесками.

У програму виступів „Барвінку" входили: народні пісні, виконані мішаним хором, сольові співи С. Си-

(Закінчення на стор. 3)

ЛЕЩАТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ КЛК

Гантер, Н.Й. — Тут в суботу, 19-го березня ц.р., на з'їздах Гантерської гори, КЛК влаштовує клюбові лещатарські змагання. По змаганнях відбудеться роздача нагород під час спільного обіду в Лексінгтон готелі. За докладнішими інформаціями слід телефонувати до Юрія Попеля на число (201) 297-0786.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Str... Jersey City, N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40 00 6 months — $22 00 3 months — $12 00
UNA members 1 year — $15 00 Change of address — $1 00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Президентські вибори після „великого вівтірка"

Цьогорічні президентські вибори цікаві, але й негарні. Цікавий, наприклад, факт, що Демократична партія, яка має більше зареєстрованих членів, як Республіканська, не має у цих виборах ні одного кандидата вище пересічного, відомого в усій Америці та з кваліфікаціями на президента наймогутнішої демократичної держави у світі. Цікаво, що по демократичному боці зголосилося аж сім кандидатів, але всіх їх американські засоби масової інформації охрестили, як „карликів". Негарні ці вибори тому, що вперше два найповажніші кандидати — республіканці, обидва на високих державницьких становищах, віцепрезидент Джордж Буш і голова республіканської раніше більшости, згодом меншости в Сенаті, Роберт Дол, замість обмежитись до сутніх проблем — взаємно лаялись. Розпочав Дол, який закидав Бушеві, що він не має провідницького хисту, а тільки виконує доручення президента Реґена та, що він, Буш, був причетний до скандалу Іран — контрас. У відповіді Буш закинув Долові, що той, як провідник республіканців у Сенаті, не зумів перевести в голосуванні у Сенаті президентського кандидата до Верховного Суду Борка, тільки дав себе стероризувати демократам і дозволив, що деякі республіканські сенатори голосували разом із демократами проти Борка. Це неприємні суто персональні закиди.

У минулий вівторок відбулися передвибори одночасно в 20-ти південних стейтах. Тому назвали цей вівторок „великим" — „супер". Єдиним, якого можна назвати переможцем, був віцепрезидент Джордж Буш, який виграв у всіх стейтах. Найбільшу поразку поніс сенатор Роберт Дол, який не виграв ні в одному стейті. Тепер, за коментарями американської преси, сен. Дол усю енерґію вкладе у змаганні, щоби Джордж Буш не дістав у передвиборах 300 і більше делеґатів, що це запевнило б йому, Бушеві, автоматично номінацію на конвенції Республіканської партії, яка нараховуватиме 1,139 делеґатів. Залишаються ще передвибори у таких великих стейтах, як Іллиной, Каліфорнія, Ню Йорк — це захід і схід, де сен. Дол сподівається більшого успіху, ані ж його зазнав на півдні.

Несподіванкою у демократичному таборі була перемога муринського проповідника Джессі Джексона, у трьох південних стейтах. Голосували за ним поголовно всі тамошні чорні — рахують, що він дістав тільки 7 відсотків білих голосів. Білі приєдналися до чорних при виборі посадників у Чикаґо, Лос Анджелесі, Філядельфія, Дітройті й деяких інших містах, але є річчю виключеною, щоби білі помогли чорним, які становлять 12-14 відсотків населення Америки, вибрати першого чорного президента цієї країни, протестантського проповідника, без ніякого досвіду в різних ділянках державної політики.

По демократичному боці різні кандидати виграли в одному-двох-трьох стейтах. Не було ні одного, який став би „передовиком". Називають аж трьох „передовиків": губернатора стейту Массачусетс Майкела Дукакіса, сенатора Алберта Ґора і вищезваного чорного Джессі Джексона. Дукакіс — грецького роду, підтримуваний фінансово грецькими багачами, не має найменшого досвіду у закордонній політиці. Сумніваються, чи будь-який із семи демократичних „карликів", здобуде у передвиборах більше, як половину із 2,082 делеґатів, потрібну для номінації на партійній конвенції. Тому може створитися ситуація, що конвенція Демократичної партії не матиме ні одного кандидата з потрібною кількістю обраних у передвиборах делеґатів. У такому випадку сама конвенція звернеться до когось з-поза отих сімох „карликів". Загально здогадуються, що це буде нюйоркський губернатор Маріо Квомо, італійського роду, який проте дотепер вперто відмовляється кандидувати.

У листопаді ц. р. вибиратимуть не тільки президента ЗСА, але й усіх 435 конґресменів і частину сенаторів та губернаторів. Найголовніше, щоби з тих виборів не вийшли переможно ліберали, які накоїли вже стільки лиха Америці і всьому вільному світові. З демократичних кандидатів „найцікавіший" є конґресмен Ричард Ґепгард, але не має ніяких шансів вигри. Всі інші включно з Дукакісом, ліберали і пересічні фіґури без кваліфікацій на мешканця Білого Дому.

Ярослав Курдидик

БЛИСКУЧА ПЕРЕМОГА І ПРОГРАНА ВІЙНА

Коли об'єктивно підсумувати ці всі дії, що проходять тепер на Близькому Сході, зосередженням політичного і мілітарного напруження якої під сучасну пору є Ізраїль, то можна без сумніву виявити, що в 40-річчя повстання ізраїльської держави її вигляди на стабільність, а зокрема на окупованих Ізраїлем територіях не заповідаються вельми оптимістично, непорушно і непохитно.

А до того, коли розглядати проміжок часу від 1967 року, в якому Ізраїль виграв „блискучу перемогу" — розторощивши всіх загрозливих йому арабських сусідів, він у тому самому часі, майже подвоїв свою тогочасну територіяльну повинність, як і теж кількість свого нового населення. А хоч і кажеться, що — „грім ніколи не вдаряє два рази в це саме місце" — для Ізраїля був вийняток: — блискучий грім вдарив аж тричі підряд та поширив у трьох напрямах його дотогочасні кордони, в сторону Єгипту, Йорданії і Сирії.

Але теж у парі з цими тріюфальними блискавичними перемогами — Ізраїль водночас програв найбільш загрозливу для нього війну. У коментуванні знатоків жидівської історії наголошується, що в цих неповторних, незвичних і вагомих змаганнях за здобуття, поширення і закріплення, Ізраїль переживає таке сильне політичне мілітарне потрясення, яке йому не під силу подолати з його обмеженим населенням та економікою. Можна зустрінути і такі, дуже влучні, завваження, що, мовляв, Ізраїль від 40 років стоїть у постійному гострому поготівлі...

Заіснували теж зміни у його безпосередній загрозі, коли запримітимо, що палестинці за останніх 20 років перестали бути здеморалізованою і безпровідною національністю, як це було у 1948 році. А далі, що публічна опінія не є вже схильною, тепер толерувати колишнє повторення подій із 1948 року, що в них Ізраїль, прикриваючись і замасковуючись тогочасною війною, викинув дослівно по над один мільйон палестинців з їхньої батьківщини.

Під сучасний момент Ізраїль станув перед альтернативами — і перша з них відноситься до дуже складного намагання, як втримати чистоту в однорідності держави?... Вона вимагає якнайрішучіше піднести жидівську еміґрацію до Ізраїля, але як виявляються, теперішні обставини, воно неможливе до здійснення. Бо розглядаючи цю проблему якнайоб'єктивніше, то найбільші скупчення, звідкіль слід було би очікувати жидівську еміґрацію, це Совєтський Союз із 3-ма міл. жидів і ЗСА із — 6 міл. жидів.

Але ж водночас, ми бачимо, що протягом останніх 10 років, дуже послабла еміґрація із СССР, а виселенці намагаються залюбки поселитись у всіх можливих індустрійних країнах, але зате найменше виявляють охоту перенестися і поселитися в самому Ізраїлі.

І ось тут ми бачимо другу альтернативу — чому чергове і найбільше скупчення жидів у світі, що є в ЗСА, не пособляє еміґрації до Ізраїля. Воно дещо дивовижне, але жиди в ЗСА, хоч і найбільше жертвенно піддержують Ізраїль фінансово і морально, але заледве малий відсоток, виявляє охоту перенестися на постійно до своєї власної і суверенної жидівської держави?

Коли врахувати, що після 1967 року Ізраїль окупував Західнє побережжя Йорданії, смугу Ґаза і височину Ґолен, то Ізраїлеві, який вже мав до того часу 17 відс. арабського місцевого населення, тепер йому добавилося і прибуло понад 1.5 міл. із нових окупованих територій, то тоді, це національне радіо, доходитиме до 38-40 відс. арабів.

Ізраїльські політичні провідники і демографи здають собі справу з того, що із понадмірно великим приростом арабів (пересічно 32-35 відс. Ізраїль переміниться десь коло 2000 року із гебрейської у бінаціональну державу.

Щоби запобігти і зарадити оцій своєрідній демографічній загрозі, виявами чого є найвиразніше вже сучасне — мало що „не цивільна війна" на окупованих територіях, Ізраїль буде примушений прийняти резолюцію, ООН 242, яка вимагає, що Ізраїль мусить залишити усі окуповані території після 1967 року. Але на це Ізраїль ніколи не погодиться, бо він прийняв догматичне становище, що Ґаза, і Західнє побережжя Йорданії, це на основі його „праісторичного назовництва" — Юдея і Самарія, або іншими словами — Ерец Ізраїль" (тобто, „Країна Ізраїля"). Є ще і третя альтернатива: Ізраїль може продовжувати окупацію сучасних територій, але, мабуть, тоді йому доведеться уперше перевірити і встановити, чи цього роду окупація оплачується із точки погляду вдержуваних там баз, які єдині, що будуть символізувати на цих територіях ізраїльську національну оборону.

Як виходить, то розв'язати цей „гордієвий вузол" — не так то легко. Діючою, і наполегливою, і дійсною вирішальною силою, — це єдині ЗСА? Але зв'язані із Ізраїлем окремим союзницьким домовленням — взаємної допомоги та оборони ЗСА наразі не мають ніякої конкретної форми, щоби запобігти цьому сучасному трагічному положенні. А в ньому вже згинуло коло 150 осіб, є біля 3000 поранених і смертельно покалічених брутальністю ізраїльських вояків та понад 3,000 придержаних в окремих „каральних таборах; забратись ЗСА звідтіль, це розкрити навстіж ворота та дати змогу вмоститися туди — „миролюбній Москві"...

ПАЛЕСТИНСЬКІ ТЕРОРИСТИ, очолювані Абу Нідалем, звільнили двох закладників — англійця Пітера Колріджа і його помічника-сирійця Омара Трабульці, яких викрали минулого четверга, 3-го березня, недалеко від міста Сайда. Терористи передали закладників Мустафі Саадаві, лідерові мусулманів-сунітів у Сайді. М. Саад повідомив репортерів, що колишні закладники здорові і почувають себе добре. Англієць і сирієць працювали у харитативній організації, яка надає допомогу жителям південного Ливану. У полоні в терористів все ще перебуває захоплений 17-го лютого підполковник американець Вілліям Гіґґінс, який очолював у Ливані групу спостерігачів ООН. Недавно терористи обвинуватили його в шпигунстві і повідомили, що будуть судити.

ПО ЦЕ І ТЕ

Про зміну варти

Як часто ми говоримо в нашій спільноті на тему „зміни варти", і як часто болісмо, що так рідко вона приходить і так мало є у нас охочих молодих людей, щоб займали місця нас, старших громадян, які все ще несуть більшість суспільно-політичних обов'язків на своїх плечах.

І вже не питаємося „де наша молодь", але де наше середнє покоління, що покінчило студії і працює професійно в більшості із дуже успішними вислідами, коли йдеться про матеріяльну сторінку і про особисту кар'єру. А їх справді доволі рідко можна зустріти у наших організаціях чи на громадських постах.

Чому воно так — багато говориться, пишеться і ремствується в колах старших, розуміється із оправданням „не я винна, а невістка винна", а ніде правди діти, здається, що в загальному таки ми завинили в тому, що так мало молодих людей, має охоту включитися в наше громадське життя. Якось нам важко прийняти, що молодші за нас покоління мусять мати інакший підхід до громадської праці і мусять набрати досвіду, як ми колись набирали, та вчитися на своїх помилках. Нам здається постійно, що ніхто краще від нас не вміє виконати праці, яку ми довгими роками вели і що ті „молоді нічого не знають".

У висліді існує постійна тиха ворожнеча між „старими" і „молодими", яка ніяк не сприяє тому, щоб приходила та конечна і законом природи невідклична „зміна варти".

Тому з подвійною приємністю хочемо відмітити один із останніх фактів такої природної зміни, який може стати прикладом для інших, а рівночасно дати нам — старшим свіжий подих оптимізму, що не є так зле, як ми думаємо.

Історія цієї „зміни варти", з якою хочемо поділитися із нашими читачами, дуже проста, а все ж майже неправдоподібна у сьогоднішніх обставинах.

Уявіть собі, що молода людина, яка саме закріпила з успіхом свою професійну кар'єру в одному з міст півдня, далеко від української громади і своєї родини, рішає несподівано для всіх, що дальше перебування у такому віддалені і успіх у професії можуть її зовсім відорвати від української спільноти та українського життя.

І вона зриває все, що так успішно для неї розвивалося, і повертається до метрополії, щоб тут взяти відразу на себе поважний і відповідальний обов'язок вести відому виховну організацію у тому місті і ввійти знову в українське життя та ще і притягнути до нього цілу групу своїх однолітків.

Треба мати справжнє почуття сильного сантименту до української громади, а зокрема до організації, що її виховала, щоб мати відвагу ставити чоло всім труднощам, які цей пост приносить, а передусім усім критикам та заввагам, що, мовляв, „вона молода", „що вона знає". А як, звичайно, це у нас буває, таких заввага чуємо подостатком, бо критикувати іншого є дуже легко, зокрема, як цей інший, то молода людина.

Але не зважаючи на це, а може власне тому, ми обсервуємо цю молоду відповідальну людину з тихою радістю в серці, що є у нас і тепер такі одиниці, які можуть засоромити не одного із „чотиридесятників". Здається, це було немов вчора, як ми допомагали цій дитині вщепити ідеї, які нам так близькі, — а сьогодні вона прийшла на наше місце. Чи може бути більше вдоволення і радости?

О-КА

Михайло Кучер

ДУША І ЕКОНОМІКА В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ

Порушуючи таку важливу тему в СССР, починають з бюрократії. З її вини — писала „Літературна Газета", — 1987 року десятки років стоять в черґах перед крамницями. Бюрократія гальмує „механізм вирішення наших проблемів господарських".

Совєтські соціологи пишуть, що зріст бюрократії- ознака упадку моральних норм". При згадці „упадку моральних норм" тепер прийнято в СССР писати про душу. Тема душі в Совєтському Союзі модна і дозволена.

Тридцять років тому в совєтській літературі душею ніхто не цікавився, бо людина була вихована на короткому курсі ВКП(б). Відомо було, що „матеріальна база" первісна і сумнівів не було. Ленін запровадив нову моральність — моральне все, що допомагає будувати комунізм.

Один з відомих і популярних літературних типів твердив, що душа йому не потрібна, бо він „виробляє добру колбасу" і далі по-совєтськи вульґарно „якщо б мав вибирати поміж душею і штанами, то вибрав би штани".

Цікавим чужинцям було сказано „Душі не маємо- будуємо трактори". Тоді ж постав дивний жарт з глибокою внутрішньою правдою — „Душі не маємо, вона зникла разом із штанами в крамницях". Таким чином занепад економіки викликав зацікавлення душею і душею тепер в СССР займається історія.

„Правда" закликає: „Маємо знати історію, охоронити її і творити". „Ізвєстія" вторують „Правді" — „Шануймо власну історію". Сьогодні в СССР всі хочуть знати правду про минуле і всі скаржаться, що „існує справжня криза довір'я до історії". „Ізвєстія" закликають: „Пора очистити історію від усіх нестислостей, деформації. Пора привернути історії правду і відвагу. Писати треба правдиво".

Деж все таки треба шукати винного в дезінформації? „За культу особи в ім'я ідеології знівечено історичну правду, не було правди в навчанні історії. Але й тут маємо недоговорення і пляни осягнення правди невиразні. За Сталіна справа була виразна — історики його боялись, тому писали неправду.

Без огляду на широко розреклямовану, гласність, практика не дає надії на поліпшення. У нових історичних книгах і тепер багато півправди, промовчувань, фальшування і брехні. Хоч з другого боку після XX З'їзду залишилась тільки „золота борода Леніна".

По-новому трактовано історію в повісті Граніна „Зубр". Автор признав, що вченим за Гітлера було легше працювати, як в СССР взагалі.

Книга Рибакова про Арбат не обіцяє бути „книгою століття". Рибаков пересічний письменник і в його книзі повно старих відомих трафаретів. Наприклад, за безосновні арешти комуністів винен Сталін.

Тут, одначе, не можна не згадати і досі діяльности представників „чистої брехні". Вони в „Московських новостях", в журналі „Комуніст" і „Наука та релігія" пильно займаються католицизмом, Ватиканом, Папою та уніятами. Дуже популярний совєтський письменник В. Пікул у своїх творах виявляє ненависть до жидів і поляків, тішиться з неуспіхів єзуїтів, яким не вдалося накинути Росії католицизм за Петра І, а о. Домініканів назвав „божими псами", а Папа — „це вовк, а не пастир".

В „Науці і релігії" видруковано інтерв'ю з українським істориком Котляром, який голослівно заперечує брошуру Кардинала Мирослава Любачівського.

Відома в СССР є книга Яковлева „Сі-Ай-Ей проти СССР". Книга мала три видання. Видавець назвав автора знаним істориком, професором, лавреатом Ленінського Комсомолу. Ненависть Яковлева викликає Митрополит Шептицький, Сліпий і „ворог нашої батьківщини Ватикан і капіталізм". Цей совєтський вчений сміливо об'єднав Сі-Ай-Ей з „антисовєтською діяльністю уніатської церкви".

„Совєтська культура" спинилась над цікавим питанням в СССР — „чому зник сміх" і зараз запевняє — „сміх повертається". 1934 року Сталін запевнив і ніхто не суперечив, що жити стало веселіше. Тепер 1987 року придворний поет запевняє: „Будемо співати і сміятись, як діти" — стара зрештою совєтська пропагандивна пісенька. „Совєтська культура" впевняє, що „на наші вулиці повертається сміх". За Сталіна також він повернувся, але хутко зник.

Василь Ящун

Шевченкове слово

Кобзарю віщий в зброї несмертельній!
Ти на сторожі струму сил джерельних
Поставив слово рідне, життьове!
Воно не ткане штучними думками,
А щитом слави, болем і сльозами
І духом волі, що кайдани рве!
Царі його доптали і в'язнили,
Калічили його коріння вогнесиле,
Плювали на його манливий цвіт;
Та не змогли вогонь його згасити,—
Воно в ганьбу жбурнуло паразитів
І полонило волеспраглий світ!

ВЕЛИКА АМЕРИКАНСЬКА корпорація „Шеврон" провадить переговори з Москвою про участь у спільному підприємстві зі змішаним капіталом. Представники корпорації неодноразово їздили в СССР, а недавно міністер нафтопереробної і нафтохемічної промисловости СССР Ніколай Лємаєв провадив переговори з керівництвом „Шеврону" у Сан Франсіско. Не зрозуміло покищо, про яке спільне підприємство йде мова.

Василь Лев

ПРО КНИГУ О. В. ІВАНУСЕВА — „ЦЕРКВА В РУЇНІ"

Олег Володимир Іванусів: „Церква в руїні", загибель українських церков. Ст. Катарінс. 1987, видання Св. Софії. Релігійного Товариства Українців Католиків Канади, 350 стор., ілюстр., 285x210 мм., Наукове Товариство ім. Шевченка, Бібліотека Українознавства. т. 56, друковано в Гонг Конгу.

Цю працю видано з нагоди Тисячоліття в Україні, 500-ліття українського друкарства та Сорокаліття жорстокого виселення українського населення з його прадідних земель в 1945-47 роках.

Праця інж. Олега В. Іванусева, уродженця Перемиської землі, видрукована в книзі альбомного формату. Це вислід його чотирьох поїздок у роках 1984-1986 в прилученні західньоукраїнської землі до польської Народної Республіки, звідки польський уряд насильно виселив майже всіх мешканців до УССР та на так звані відзискані землі. Відвідуючи опустілі землі Лемківщини, Сяніччини, Перемищини, Любачівщини і Чесанівщини, інж. Іванусів зібрав документальні матеріяли про кожне село, добув світлини церков, скористався із пояснень різних місцевих людей. За допомогою спеціялістів дістав нариси церков, що сьогодні не існують, парохіяльні та громадські печатки, заставки. Так свердив він сьогоднішній стан церков, котрих в 1939 році було 689. З цього числа 346 уже зруйновані, або близькі до повної руїни, 245 перемінені на костьоли, 61 закрита, або вживана на маґазин, 28 віддано Православній Церкві, 9 збережено, як музейні експонати.

Після вступних пояснень, подяки співпрацівників, що допомогли в вишукуванні ілюстративних матеріялів, короткого історичного нарису політичного та релігійного змісту, на стор. 24-ій автор помістив таку присвяту: під картиною червоних маків серед буйної трави; „Ця книжка присвячена всім тим, що віддали своє життя, або потерпіли в обороні прав, слави і доброго імени свого народу, його церкви, рідного села, своєї родини та свого ближнього. Нехай ці червоні маки будуть символом їхньої невинної крови".

У частині першій автор описує церкви Апостольської Адміністрації Лемківщини. Це дев'ять деканатів, відлучених від Перемиської епархії. У цій і наступній частині подані за деканатами числа парохії, церков і парохіян двома мовами — українською і англійською. Автор коротко описує парохію, подає кольоровий знімок незнищеної церкви, а подекуди побіч неї знищену чи її рештки. Прегарні кольорові світлини церков милують око читача, та рівночасно збуджують жаль і біль за втраченими зразками нашої церковної архітектури. А коли глянути на знищені церкви, або прибиті до дерева хрести, що вказують місце знищеного храму, сум огортає на згадку про варварське нищення культурних пам'яток таких же християн-католиків, що й поляки, тільки іншого обряду. При оселі Климівка (Горлицького деканату) читаємо, що гарну п'ятибанну церкву розібрано і з її матеріялу вибудовано костьол. „Знищення унікального стилю церкви викликало гострі протести та критику, як у польській, так і в інтернаціональній пресі" (ст. 64).

У другій частині книги читаємо й оглядаємо церкви злучених епархій Перемиської, Сяніцької та Самбірської — 24-ох деканатів. І тут з захопленням і болем оглядаємо красу наших церков, жаліємо за такою великою втратою культурної спадщини. Вичитуємо цікаві події деяких парохій, з жахом довідуємося про жорстокі розстріли наших людей, а то й палення живцем у церкві, або в хаті. Читаємо, з якою любов'ю та жертвенністю парохіяни будували Божий храм, що сьогодні знищений, або перемінений на маґазин. Наш автор був свідком, як палили рештки розібраної церкви і церковні книги, йому вдалося врятувати гарні образи з іконостасу та метрику з 1830 року. Особливе обурення автора, як і читача, викликає розкопування гробів та викидання з них костей померлих, — здебільшого священиків, яких хоронили біля церков. В цій другій частині книги особливу увагу присвячує автор Перемиській катедрі та іншим церквам, а також церкві в Ярославі.

В третій частині читаємо про вже нині неіснуючі церкви. Є тут лише кілька кольорових світлин, між ними і церква св. Варвари в Відні, яка духовно належала до Перемиської епархії. Решта церков чи частин їх — це рисунки, виконані малярем Романом Радельцьким. В такий спосіб інженер Іванусів подав опис і світлину, або шкіц майже всіх церков Перемиської епархії. В передмові до своєї праці автор просить усіх читачів, що познайомляться з цією книгою, позичити йому світлини, яких не має в книзі, а хтось принагідно є власником світлини неіснуючої вже церкви.

До книги долучена також карта Перемиської епархії. Для точної і скорої орієнтації назви сіл подані трьома кольорами.

З великою пошаною згадує автор своїх предків, що жили в Перемиській епархії. З неменшою пошаною згадує він принагідно різних благодійників та їхні пожертви для Божого храму.

Не зважаючи на деякі помилки, як, наприклад: „святий Кирило видумав Кирилицю" (глаголицю, В. Л.) і ін., а також мовні і стилістичні огріхи праця інж. Іванусева — це справді мистецька данина Тисячоліттю Християнства в Україні. Поруч друкованих публікацій — таких, як „Українські церкви в Польщі" (Рим, 1969) Святослава Гординського; „Мистецтво лемківської церкви" (Рим, 1975) Всеволода Кармазина-Каковського і його ж таки „Мистецтво бойківської церкви" (Ню Йорк 1987) — праця інж. Іванусева є поважним вкладом у нашу наукову літера туру.

„Барвінок"...

(Закінчення зі стор. 1)

сак, П.А. Ліщинського і провідника „Барвінку" Я. Волощука при супроводі оркестри. Зокрема виступи танцюристів „Барвінку" своєю бравурою, технікою виконання і темпераментом, приявні сприймали із захопленням і нагороджували виконавців безперервними оплесками.

На початку програми Я. Волощук привітав приявних, дякуючи їм за численну участь в концерті і за моральну і матеріяльну підтримку, що напевно залишать теплі і незабутні спогади у серцях кожного члена фолкльорної групи. Зокрема дякував Я. Волощук Українському Національному Об'єднанню, Організації Українок Канади за зустріч в домівці УНО, пожертви УНКСпілки і УНО, Комітетові Українців Канади, УНСоюзові за спонзорування виступів, Б. Тимцеві, з „Євшан Зілля" за технічну підготовку і розпродаж квитків вступу. Окрему подяку зложив бесідник системі Існо, а особливо ред. П. Дорожинському, голові Існо, якому в першу чергу завдячує „Барвінок" можливість відвідати осередки українського поселення на цьому континенті. Згадав у своїй промові про те, що членами групи „Барвінок" у Куритибі є не лише студенти середніх і вищих шкіл країни, але також професіоналісти: лікарі, адвокати, учителі і інші. У теперішньому „Барвінку", який має за собою довгу і славну традицію, беруть участь діти, внуки, а то й правнуки перший наших поселень у Бразилії. „Барвінок" втішається великою популярністю на території Бразилії і його виступи мають признання на вершинах уряду країни.

Окремо належить підкреслити факт, що в концерті групи з Бразилії брали участь члени нашої громади без огляду на конфесійне чи політичне зрізничкування. Виступ „Барвінку" в році Тисячоліття Хрищення України доказав, що українці розпорошені у діяспорі, при відповідному підході до наших культурних надбань, можуть знайти відчуття національно-кровної єдности, не зважаючи на простори.

Перед закінченням програми концерту Я. Кульба, голова містевого Відділу КУК, вітав і одночасно прощав членів фолкльорної групи „Барвінок", відмітивши, що виступи мистецьких ансамблів: бандуристів, „Журавлів", „Лемковина" і ансамблю Чупляка з Англії втішались моральною і матеріяльною підтримкою у Монтреалі і були виявом кровного єднання усіх українців без огляду на специфічне зрізничкування діяспори. Побажавши найкращих успіхів у виступах „Барвінку" в Канаді і ЗСА, голова КУК подякував членам ансамблю за народу втішатись надбаннями їхньої довголітньої праці на полі плекання українських культурних скарбів.

Після концерту українські жіночі організації Монтреалю гостили членів „Барвінку" вечерею у залі парафії церкви Успення Божої Матері, підготованою заходами З. Петрашко. Після вечері поодинокі громадяни порозвозили членів „Барвінку" по домах на нічліг.

В суботу, 5-го березня ц.р., члени „Барівнку" виїхали з Монтреалю до Торонто на дальше турне по Канаді, а в суботу, 12-го березня, вони почали турне по Америці виступом в Чикаго.

ПРОКЛЯМАЦІЯ

З ПРИВОДУ 49-ОЇ РІЧНИЦІ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

По розвалі Австро-Угорщини з волі всього населення Карпатської України, 21-го січня 1919-го року в Хусті відбулися збори делегатів міст і сіл усього Закарпаття. 420-ть делегатів одноголосно проголосили злуку всього Закарпаття з Пряшівщиною, з Українською Соборною Державою. Це сталося напередодні проголошення славного Акту Соборности 22-го січня 1919-го року на Софійській площі в Києві. Закарпаття було тут репрезентоване з власної твердої волі.

Закарпатські українці, по програних визвольних змаганнях України, вибрали Чехо-Словацьку Республіку тільки як менше зло в порівнянні з Малярщиною та Румунією, як єдиний вихід на той час. Це сталося під зовнішнім тиском, а не зі щирої волі народу.

Чехи не дотримали ані умови Томи Г. Масарика з Народною Радою Американських Русинів, що відбувалися 19-го листопада 1918-го року у Скрентоні, ані Сен-Жерменського договору, який визнав Чехо-Словацьку Республіку, що складалася з трьох народів: чехів, словаків і українців. Останнім гарантовано повну автономію — правда тільки на папері, бо чехи ніколи не дотримувалися договору.

Треба було чекати 20-ть років, аби чехи дозволили вільні вибори в Карпатській Україні, що відбулися 12-го січня 1939-го року. На них демократичним веснародним голосуванням вибрано послів до Першого Сойму Карпатської України.

14-го березня 1939-го року Німеччина зайняла Чехію. В тому часі Словаччина проголосила самостійність, а уряд Карпатської України на чолі з о. монс. Августином Волошином проголосив самостійність Карпатської України, і наказав карпатському війську (Капатським Січовикам) захищати Країну від мадярських наїздників, які, за домовленням з III Райхом почали мілітарну інвазію на молоду Українську Державу.

15-го березня 1939-го року Сойм Карпатської України на своєму першому засіданні вибрав президента Карпатської України о. монс. Августина Волошина і виніс такі рішення:

1. Карпатська Україна є незалежна Держава.
2. Назва Держави є: Карпатська Україна.
3. Карпатська Україна є республіка на чолі з президентом, вибраним Соймом Карпатської України.
4. Державна мова Карпатської України є Українська мова.
5. Барва державного прапору Карпатської України є синя і жовта, при чому барва синя є горішня, а жовта є долішня.
6. Державним гербом Карпатської України є дотеперішній крайєвий герб: ведмідь у лівім червонім полі й чотири сині та три жовті смуги у правому півполі, і Тризуб св. Володимира Великого з хрестом на середущому зубі. Переведення цього місця закону полишається окремому законові.
7. Державний гімн Карпатської України є: „Ще не вмерла Україна...".
8. Цей закон овов'язує відразу од його прийняття.

В Хусті, дня 15-го березня 1939-го року.

Міністер фінансів і комунікації д-р Юрій Бращайко у своєму слові до членів Сойму між іншим сказав, що: „...Може статися, що ми ще слабі, й нас ворог переможе, але не переможе українського духа й українсього народу. Як жив на наших землях наш народ на протязі тисячоліть, так і буде надалі жити тисячі років, а ворог, який прийде сюди за „пана", буде тільки гостем, бо паном був, є і буде на цій землі тільки український нарід...".

Карпатська Січ як збройна сила Карпатської України стала на захист своєї Держави. Багато з них віддали своє життя в обороні Батьківщини. Не дивлячись на переважаючу мілітарну силу мадярів, їм не легко було перемогти спротив військових з'єднань Січовиків. Ми програли з мадярами бій на фронті, але по-геройськи — ми не капітулювали, як інші народи.

Нехай ті славні історичні дні Карпатської України залишаться назавжди у пам'яті українського народу.

Головний Провід Братства Карпатських Січовиків і Карпатський Дослідний Центр ім. Юліяна Ревая

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими
що в четвер, 10-го березня 1988 р. Філядельфії, Па.
по короткій недузі відійшов від нас
наш Найдорожчий
ТАТО, БРАТ І ДІДУСЬ

бл. п. інж.

ОЛЕКСАНДЕР ТАТАРСЬКИЙ

нар. 12-го жовтня 1904 р. в Дрогобичі, Україна.

ПАРАСТАС відбувся в п'ятницю, 11-го березня 1988 р. в похоронному заведенні М. Насевича, Філядельфія, Па.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 12-го березня 1988 р. о год. 9:30 ранком в українській католицькій церкві Христа Царя при Cayuga вул., Філядельфія, Па., а потім на український католицький цвинтар св. Марії на Факс Чейс, Па.

У глибокому смутку:
донька — КАЛИНА КОЗАК із чоловіком ЯРОСЛАВОМ
сестра — ФРАНКА ДАХНІВСЬКА
внук — ТАРАС КОЗАК з дружиною ГАЛИНОЮ
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

У ВАШІНҐТОНІ ЗАПОВІЛИ, що важливий урядник Державного департаменту поїде до Москви, щоб звітувати міністрові закордонних справ СССР Едуардові Шавернадзе про недавню поїздку державного секретаря Джорджа Шулца на Близький Схід. Ричард Мирфі, асистент державного секретаря для справ Близького Сходу та Південної Азії, в дорозі до Москви зупиниться також і в Західній Европі щоб повідомити деяких аліянтів про справи на Близькому Сході.

Відзначено...

(Закінчення зі стор. 1)

вах і дає переконливу аналізу політично-економічних і соціяльних систем у сучасному світі. Власне горбачовські „реформи" — „гласність і перебудова", це слабий, частковий, відгук на кризову ситуацію в СССР, яку дуже переконливо проаналізував у своїй студії д-р Гаврилишин.

В другій частині своєї доповіді проф. Рудницький торкнувся діяльности екзильного Уряду УНР і цілого ДЦ УНР. Не зважаючи на безперечні успіхи такі, як акція Уряду на бернській чи віденській конференціях, справа голоду перед газьким Міждержавним судом, універсальна декляраця колективних людських прав, деколонізація СССР тощо, деякі органи української преси промовчують їх, чи з партійних, чи особистих оглядів. Ці „білі плями" про ДЦ УНР негативно відбиваються на державницькому самопочутті української діяспори, послаблюючи довір'я до українського політичного проводу й впливаючи негативно на зовнішню дію української спільноти у вільному світі, зокрема в таких випадках, де йшлося б про сконцентровану, однодушну співпрацю між ДЦ УНР і суспільно-громадською надбудовою СКВУ. Тут автор обговорив докладніше справу Міжнародної комісії в справі голоду з 1932-33 років.

Доповідь проф. Рудницького викликала живу дискусію, в часі якої вияснено багато порушених, а теж незаторкнених, питань сучасної української політичної та суспільно-громадської дійсности, включно з питанням консолідації партії, X Сесії УНРади тощо.

Й. Тереля...

(Закінчення зі стор. 1)

вислухати Службу Божу й реколекційні проповіді о. Севастіяна-Зореслава Саболя, земляка Терелі.

У середу 9-го березня, Тереля в асисті о. Пащака, о. Саболя і д-ра В. Вереша, відвідали Владику Василя Лостена. В авдиторії Української Католицької Семінарії Василія Великого у Стемфорді ждали на правозахисника з України: католицький Єпископ Волтер Киртис з Бриджпорту, десятки священиків з парохій Стемфордської дієцезії, отці Семінарії, питомці, працівники єпископської канцелярії, працівники „Сівача" і миряни.

Владика Лостен попросив усіх до семінарійної каплиці, де спільно, коло 80 осіб, відмовили молитву „Папи Івана Павла II на Марійський 1987 рік", а відтак відбувся спільний обід.

Представляючи присутнім Терелю, Владика Лостен згадав про відддану працю Терелі для добра УК Церкви в Україні та про його 23-річне ув'язнення.

Після обіду Тереля дав докладний огляд подій в Україні, вичисляючи ряд історичних церков, що їх знищили комуністи, пограбили ікони, які під цю пору продаються у антикварнях на Заході. Бесідник згадав, що він привіз зі собою багато доказового матеріялу про розвиток підпільної УК Церкви в Україні. Прозірки будуть мати нагоду оглянути учасники бенкету в честь Терелів у неділю 13-го березня ц.р. в залі академії св. Юра в Ню Йорку. „Ми маємо в Україні тисячі новорисвячених священиків, монахів і монахинь, які дбають про християнське виховання наших дітей" — заявив Тереля. Він відповідав на поставлені йому питання, а його українську мову перекладав на англійську о. Пащак. Присутні, рясними оплесками нагороджували Терелю. Він дав довше інтерв'ю для репортера місцевої англомовної преси. Він був захоплений дієцезальним музеєм, директором якого є д-р Василь Ленцик.

НЕ БЕЗРОБІТНІ, А ПРАЦЮЮЧІ

У статті Андрія Бука п.з. „Економіка у четвертому кварталі 1987 року" („Свобода" ч. 39 з вівтірка, 1-го березня ц.р.) треба читати: „Безробіття з 6 відсотків у жовтні-грудні впало на 5.8 відс.; найменше від дев'ятьох років: 116 мільйонів працюючих, сім мільйонів безробітних...". Як теж має бути: „Тому останніми роками держави світу, включно сателітів Совєтського Союзу, купують масово літаки 'Боїнґ' — найбільшої на світі американської летунської лінії 'Ейр Крефт" — **Ред.**